

pri vratih ven, pa se ni dalo odpreti. Nekateri so pri oknih venkaj lezli. Skoraj sama imenitna gospoda je bila v vlaku: pa kaj v takem hipu imenitnost pomaga!

V okolici so ljudje zapazili, kaj se je zgodilo. Iz Mute se je hitro pripeljal zdravnik, da je ranjencem pomagal. Nekatero trške gospe so dale platna in potrebnih stvari, da bi se ponesrečenim rane obvezale. Žalostno je bilo gledati, kako vsi blede, splaseni tujci izstopajo iz porušenega vlaka. Le jedna sama gospa je bila krvava na obrazu, drugim pa se ni nič hudega zgodilo, dasi so bili v veliki nevarnosti. Sreča je bila, da se vozovi niso popolnoma potrupali; sreča je bila, da sta se samo prva dva voza obrnila navzdol in se odtrgala od ostalih; posebna sreča pa je bila, da je lokomotivni vodja ostal vedno samosvest, da je na vse mogoče načine v kratkem času zaviral vlakov hitri tek. Zakaj drugače bi bil celi vlak utonil v Dravskih valovih. Da se vse to ni zgodilo, bila je res velika sreča pri vsej drugi nesreči.

III. Glasbeni večer, katerega so priredili učitelji „Glasbene Matice“ (6. mal. travna t. l.), se je vsekako dobro posrečil. Občinstva ni bilo ravno veliko, a vsakdo je ostavljal čitalniško dvorano vidno zadovoljen. Obilo hvale si je pridobila pevka gospa Mira Dev za gracijozno pesem: „Lahko noč!“ V obče pa moramo reči, da so i ostali umetniki častno in hvalno dopolnili svoje naloge, namreč: gg. Josip Vedral, vijolinist; Julij Junek, čelist; Josip Procháčka, pijanist; dr. Pavel Drachsler (za vijolino) in Pavel Lozar (za vijolo).

Narodno blago.

Narekovanje za umrlo materjo.

(Zapisal v Drašičih med Belimi Kranjci J. Barlè.)

Ni še dolgo od tega, kar so v Beli Krajini, kakor še sedaj po nekaterih krajih na Hrvaškem, po Bosni in Hercegovini, narekovali za umrlimi. Narekovale so navadno starejše žene, katere so za to tudi dobile neko nagrado. Ko sem l. 1890. nabiral v Drašičih (župniji metliški) narodno blago, povedala mi je tedaj 73 let stara Ana Kozjan, kako so pred leti v Drašičih narekovali. Narekovala je tako-le za umrlo materjo:

„Jojli mama, mila majčice, kam grete od mene na dalke pote, na dalke pote nespovratljive.“¹⁾ Iz črne gori v ravno pole, saj čete tam najt' tri hladne

¹⁾ Kadar so narekovale, pristavile so večkrat: „joj mama joj“ in podobne pristavke, izraze žalosti; tedaj bi se prvi stavek tako-le glasil: „Jojli mama, mila majčice, kam grete od mene, joj mama joj, na dalke pote nespovratljive, joj mama joj, oj na dalke pote, joj mama joj!“

zdence. Kada pridete k prvemu zdenci, ne pite mi vi une (one) vodi, od une vodice glavica boli. Kada pridete k drugemu zdenci, ne pite mi vi une vodi, od une vodice srdašce boli. Kada pridete k tretjemu zdenci, ne pite mi vi une vodi, una vodica je nespovratljiva. Jojli mama, mila majčice, saj čete tam najt' tri kola ljudi, oni vas bodo iz dalek poznali. V prvem koli so mila majčica in dragi čačko (oče), oni vas bodo iz dalek poznali in vas bodo tam maj (med) se zvali. — „Hod'te vi, hod'te k nam kola igrat (plesat)!“ — Nute jim se lipo pričajate: — „Ne grem ja, ne grem k vam kola igrat, zakaj (ker) sem jako trudna i nevoljna. Duma (doma) sem pustila drobno dečico, oni so za me tužni i žalostni!“ — Hitite maj njih kito bárovo (borovo). Dokle se bodo za nje jagmili (tekmovali, kdo jo dobi), saj čete ta čas dalek dojt'i. V drugem koli so ti srednji ljudi (prijetelji in znanci). Oni vas bodo maj se zvali: „Hod'te vi, hod'te k nam kola igrat!“ — Pokle jim se lipo odrečete: — „Ne grem ja, ne grem k vam kola igrat, zakaj sem jako tužna i žalostna!“ — Tretje kolo je teh mladih ljudi, v njem čete najt' dečico svojo. Saj vas bojo lipo prašali: — „Hod'te vi, hod'te k nam kola igrat!“ — Nute jim se vi lipo zahvalite: — „Ne grem ja, ne grem k vam kola igrat, zakaj sem jako tužna i žalostna!“ — Kada zamažete to belo ruho (obleko), pošljite vi to belo ruho po drobni tici lastavičici, saj vam ga ne bomo oprali v hladni vodici, neg' vam ga bomo oprali v gorkih (grenkih) suzicah. Saj ga ne bomo sušili na hladnem veterci, neg' vam ga bomo sušili na srci svojem. Jojli mama, náredno (lepo, spretno) ime, koga bom ja rada imela? Druge čerkice bodo imele mile majčice, ja vas pa ne bom nikir videla. Jojli mama, mila majčice, joj mama joj!“

To narekovanje je izvestno zelo staro, ima mnogo bajeslovne primesi, pa tudi pesniškega duha. Dobro bi bilo, ko bi se našel kdo, kateri bi je nekoliko objasnili.

Naše slike.

Prva slika v poslednji številki (str. 193) nam pred očuje izumitelja fotografije Daguerrea (1789—1851). Pač moramo zraven njega imenovati tudi Niépcea, zakaj oba skupaj sta poskušala dolgo, dokler nista pripravila svetlobe, da jima je delala na ploče podobe. Priprava za svetlopis na kovinske ploče se imenuje „daguerreotyp“. — „Pogled v bodočnost“ (str. 201.). Znana je bajna vera našega naroda, da more deklica, zroča v bistri vodi svojo podobo (n. pr. na sveti večer o polnoči), videti tudi svojega ženina. Tudi na naši sliki zre deklica svojo sliko v bistri vodi, a zre tudi, ko jo objema koščena smrt. Zares vse hvale vredna je ta izvirna misel našega mladega umetnika. — Slike v današnji številki so že dovolj pojasnjene v spisih.